

Uddannelseshistorie. Nyhedsbrev fra Selskabet for Skole- og Uddannelseshistorie. Januar 2013.

Nyhedsbrevet bringer nyt om arrangementer, udgivelser og andet, som omhandler uddannelseshistorie. Oplysninger om kommende arrangementer og udgivelser, som ønskes omtalt i Nyhedsbrevet, samt tilmelding til Nyhedsbrevet sendes til nyhedsbrev@uddannelseshistorie.dk

SEND NYHEDSBREVET VIDERE TIL ANDRE INTERESSEREDE!

ARRANGEMENTER:

- [Grundtvig i pædagogik og skole](#). Et komparativt blik på nordisk pædagogisk tradition set i relation til Grundtvigs pædagogiske tænkning og begrebet "Ny Nordisk Skole". Konference den 28. – 29. januar 2013. SDU, Odense.
- [Annual Nordic Conference on Educational Research, March 7-9, 2013, in Reykjavík, Iceland](#).

PUBLIKATIONER:

- I særklasse. Inklusion og eksklusion i grundskolen. Årbogen Uddannelseshistorie 2012
- Sønderjysk Skolemuseum, Årsskrift 2012

PH.D.AFHANDLINGER:

- Bjørn Hamre: Potentialitet og optimering i skolen - Problemforståelser og forskelssætninger af elever – en nutidshistorisk analyse
- Claus Drejer: Elev og magt. En analyse af subjektiveringsstrategien af eleven, 1822-2010.
- Karen Vallgård: Bringing Children into the Fold. Danish Missionaries in Colonial South India 1864-1918

CALL FOR PAPERS:

- [Imperfect Children](#): a two day conference hosted by The Centre for Medical Humanities, University of Leicester, 5-7 September 2013.
- [ESSHC 2014](#): European Social Science History Conference. April 2014. Vienna. The deadline for sending in a paper or session proposal is May 15, 2013

NYT PÅ NETTET:

- Klummer om Old School i Folkeskolen – om hhv. [grønlandske kateketer](#) og [ordblidhed](#).
- Månedens anskuelsestavle: [Jul og Jesusbarn](#)
- Det utbildningshistoriska nätverket har fået [ny hjemmeside](#)

NYT FRA SELSKABET:

- Generalforsamling torsdag 28. februar 2013 kl. 15.30-16.00. Efter generalforsamlingen er der lancering af Uddannelseshistorie 2012 og Knowledge, Politics and the History of Education. Sted: Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU).
- Selskabet for Skole- og Uddannelseshistorie vil deltage i repræsentantskab i forbindelse med forberedelse og afholdelse af folkeskolens 200 års jubilæum

***Selskabet for Skole- og Uddannelseshistorie ønsker alle
Godt Nytår!***

ARRANGEMENTER:

- [Grundtvig i pædagogik og skole.](#)
Et komparativt blik på nordisk pædagogisk tradition set i relation til Grundtvigs pædagogiske tænkning og begrebet "Ny Nordisk Skole".
Konference den 28. – 29. januar 2013. SDU, Odense.

Det er vanskeligt at forstå dansk skoletradition uden et blik på Grundtvig. Det gælder selvsagt højskolerne og friskolerne, men også grundskolen har været og er præget af "eftervirkninger" af Grundtvig og hans tanker. Netop inspirationen fra Grundtvig er blevet udlagt som noget særligt dansk og delvist nordisk. Det nordiske er senest blev taget op af undervisningsminister Christine Antorini i form af programmet Ny Nordisk Skole.

Hvad er det særlige ved den nordiske skoletradition? – og – I hvilken grad er Grundtvigs tanker om skole og undervisning i givet fald en del af den nordiske skoletradition?

Disse spørgsmål vil konferencen forsøge at besvare ved at bidrage til at udfolde de nordiske landes pædagogiske traditioner og se disse i relation til centrale elementer i Grundtvigs pædagogiske tanker.

- [Annual Nordic Conference on Educational Research, March 7-9, 2013, in Reykjavík, Iceland.](#)
Congress Theme: Disruptions and eruptions as opportunities for transforming education
The financial and economic crises since 2008 have shocked the world and led to cut-downs in many public sectors including education. The Nordic response was generally to protect education and other egalitarian and welfare aspects of society from the most dramatic measures taken, but in the wake of such defensive actions the long-term development of education has to be reconsidered. Disruptions offer us a challenge to explore the direction of educational reforms in the light of the global reshuffling that is taking place. Are the egalitarian principles of Nordic education losing ground in sharpened international competition?

PUBLIKATIONER:

- *I særklasse. Inklusion og eksklusion i grundskolen.*
Årbogen Uddannelseshistorie 2012, redigeret af Anne Katrine Gjerløff, Børge Riis Larsen, Christian Larsen, Jesper Eckhardt Larsen, Lisa Rosén Rasmussen og Susanne Wiborg.

Historisk set har ethvert pædagogisk og politisk forsøg på at forandre og forbedre grundskolens form og indhold måtte forholde sig til de grupper af børn, der udgjorde en undtagelse fra normalen. Der har altid været børn i skolen som ikke passede ind i dens almindelige praksis og krav på den ene eller anden måde. Forandringer i undervisningens metode eller skolens organisation har ofte medført fokus på nye grupper af børn, som krævede særlig behandling eller hensyn.

Dette nummer af årbogen uddannelseshistorie præsenterer en række forskeres analyser af, de måder inklusion og eksklusion af bestemte grupper af skolebørn er foregået og italesat i det 20. århundrede i Danmark, Norge og Sverige. Årbogen indledes med en perspektiverende indledning af de to temaredaktører Anne Katrine Gjerløff og Lisa Rosén Rasmussen, hvor årbogens artikler og deres forfattere præsenteres.

Udover de mange artikler om skolens særklasser og (a)normalitetssætninger bringer årbogen 2012 et overblik over milepæle i læreruddannelsen skrevet af Signe Holm-Jensen. Sædvanen tro bringer vi endvidere 'Årets gang', tillige ved Signe Holm-Jensen. I 'Årets gang' sammenfatter Signe Holm-Jensen, hvad der politisk er sket inden for uddannelserne i folketingsåret 2011-2012. Meget sigende bærer oversigten i år titlen: 'Så blev inklusionen en realitet', hvilket i allerhøjeste grad aktualiserer

årbogens tema. Til slut er der anmelderseksection og uddannelseshistorisk bibliografi udarbejdet af Christian Larsen.

Årbogen udsendes i januar til alle medlemmer af Selskaber for Skole- og Uddannelseshistorie.

Årbogen kan købes ved henvendelse til selskabets kasserer [Søren K. Lauridsen](#)

- [Sønderjysk Skolemuseum](#): Årsskrift 2012
Årsskriftet, som er redigeret af Inge Adriansen, Bodil Jacobsen og Karl Erik Olesen, er på 33 sider. Indhold: Starup Skole 1769-2006, Flensborg Avis' Stavebog for Hjemmet, Den lille skole på Nordlandet af Rømø, Erindringsglimt fra Ahlmannsskolen i Sønderborg 1943-1953, Fra min tyske skoletid i Snogbæk.
Samt orientering om skolemuseets indsamling, formidling og begivenheder i 2011-2012.

PH.D.AFHANDLINGER:

- [Bjørn Hamre](#): *Potentialitet og optimering i skolen - Problemforståelser og forskelssætninger af elever – en nutidshistorisk analyse*
Afhandlingens genstandsfelt er problemforståelser og forskelssætninger af elever i almen- og specialpædagogikken. Afhandlingens problemstilling er hvordan problemforståelserne kan legitimerer inklusion og eksklusion i skolen, samt hvordan problemforståelserne og forskelssætningerne er præget af periodetypiske rationaler. Undersøgelsen af disse spørgsmål foretages gennem en analyse af skolepsykologiske journaler og artikler fra skoletidsskrifter. Analysernes fund viser, at elever skabes som problemer gennem forskellige former for problematiseringer i skolen, såsom læring, socialitet og eksklusion. Ved at bruge metoden nutidshistorie sammenlignes nutidens problemforståelser (2000-2010) med tilsvarende i perioden 1930-1945. Metoden har til hensigt at analysere nutidens problemforståelser ved at sammenligne med en anden periodes problemforståelser, der var præget af andre logikker og kompleksiteter.

Afhandlingen kan både ses som et bidrag til eksisterende governmentality studier inden for uddannelse og som et bidrag til forskning i specialpædagogik. Optimering ses som en type rationalitetsform og magtudøvelse, der definerer problemforståelser i nutiden og sætter et skel mellem den adfærd, der inkluderes, og den der ekskluderes. Som en teoretisk kundskabsambition er Michel Foucaults begreb problematisering søgt operationaliseret til undersøgelse af problemforståelser og differentieringer af elever i almen- og specialpædagogikken. Afhandlingen blev forsvaret 21.12.2012 ved Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU), Aarhus Universitet.

- [Claus Drejer](#): *Elev og magt. En analyse af subjektiveringsstrategien af eleven, 1822-2010.*
Sid stille, spis sundt – og vær god til at regne og læse. De temaer, der vægtes i nutidens folkeskole, minder meget om de emner, der var fokus på i 1800-tallet. "Det er overraskende, at folkeskolen på mange områder har fokus på de samme temaer, som man havde i slutningen af 1800-tallet. Der er fokus på det, der kan måles og vejes. Og lærernes metodefrihed er under pres", siger Claus Munch Drejer og forklarer, at det bl.a. er en konsekvens af den øgede fokus på test og evalueringer fra politisk hold.
I løbet af de sidste 10 år har man fokuseret mere på den evidensbaserede undervisning i folkeskolen, fortæller Claus Munch Drejer, og selvom der også er store forskelle mellem undervisningen dengang og i dag, springer lighederne i øjnene, påpeger han: "I 1800-tallet mente de førende pædagoger, at det, som eleven kunne se og høre, var det, der bedst fandt vej ind til sjælen. Hvis eleverne fx skulle lære om en elefant, viste læreren et billede af en elefant på tavlen fremfor at give dem en bog om emnet," fortæller han.
Desuden er bl.a. adfærd og sundhed ifølge forskeren områder, som både var vigtige dengang og i

dag. I 1800-tallet skulle eleverne kunne læse og skrive for at komme ud på det nye, industrialiserede arbejdsmarked, og eleven skulle være sund, da det krævede et godt fysisk helbred at arbejde i industrien. I dag er samfundet præget af globalisering og konkurrence, og i den forbindelse er bl.a. adfærd og sundhed igen blevet centrale emner i folkeskolen.

De sidste 10 år har en række forskellige adfærdsregulerende teknikker vundet frem. Desuden fokuserer folkeskolen primært på læsning, skrivning og regning, ligesom i 1800-tallet – og mindre på samarbejdsevner og kreative fag.

Afhandlingen blev forsvaret 8. november 2012, RUC.

- [Karen Vallgård](#): Bringing Children into the Fold. Danish Missionaries in Colonial South India 1864-1918

Bringing Children Into the Fold undersøger betydningerne af barndom i mødet mellem danske kristne missionærer og indere i Sydindien i perioden 1864-1918. Gennem "mikrohistoriske indgange" afdækker afhandlingen aspekter af missionærernes forestillinger om og tiltag rettet mod forskellige kategorier af børn.

Missionærerne investerede store ressourcer i at reformere reproduktive praksisser såvel som i børneopdragelse og uddannelse. Opdragelse var afgørende for børns udvikling til et kristent voksenliv, og at drage omsorg for hedenske børn var en kristen pligt. At være et godt menneske indebar blandt andet at kende og kropsliggøre sin position i sociale ordener, der var både lokalt og kolonialt betingede. Opdragelsen af de forskellige kategorier af børn blev reflekterede derfor koloniale sociale hierarkier, men var samtidig med til at reproducere og rekonfigurere disse hierarkier. Ved indgangen til det 20. århundrede blev et specifikt emotionaliseret og videnskabeligt inspireret barndomsbegreb centralt, ikke bare for missionærers engagement med sydinderne, men også for deres egen kontinuerlige identitetsskabelse. Denne dansk-indiske case peger på vigtigheden af at undersøge, om den nye sentimentale barndomsforståelse, der spredte sig i Vesten på denne tid, blev udviklet delvis gennem former for transnational interaktion i forskellige imperiale kontekster. Resultaterne fra studiet tilskynder desuden til en undersøgelse af, hvilken rolle dette nye barndomsbegreb har haft for fremvæksten af en moderne, moralsk europæisk identitet.

Afhandlingen blev forsvaret 16. oktober 2012, Københavns Universitet.

www.uddannelseshistorie.dk.

Selskabet for Skole- og Uddannelseshistorie har til formål at udbrede kendskabet til skolens og uddannelsernes historie med særligt henblik på udviklingen i Danmark.

Selskabet for Skole- og Uddannelseshistorie er på Facebook - Bliv ven med selskabet.